

BULUNDUĞUNUZ İLİN ŞEBEKE SUYU KALİTELİ VE GÜVENLE İÇİLEBİLİR Mİ?

DR. EŞREF ATABEY

Jeoloji Yüksek Mühendisi / Tıbbi Jeoloji Uzmanı / Araştırmacı yazar

Koronavirüs önlemleri çerçevesinde (özellikle 20 yaş altı ve 65 yaş üstü) evden çıkamadığımız bu günlerde su tüketimi hayli arttı. Şehirlerde yaşayan birçok kişi içme suyu ihtiyacını ambalajlı suyla karşılamakta. Hemen hemen tüm Türkiye’de yaygın olarak ambalajlı su tüketilmekte. Bu da hane halkı için hayli bir bütçe oluşturmakta. Koronavirüsten korunma uygulamalarıyla hane halkının geliri azaldı ya da kalmadı. Ambalajlı suya ayıracak belki parası yok. Peki güvenli su ihtiyacı nasıl karşılanacak? Musluktan akan suyun güvenli olduğunu nereden anlayabiliriz? Analiz raporunda yer alan Dünya Sağlık Örgütü, EPA, T. C. Sağlık Bakanlığı ‘İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Yönetmelik’ parametrelerine bakarak bunu anlayabiliriz. Peki bu bilgiler belediyelerin web sayfalarında yer alıyor mu?

Vatandaşlar kullandıkları suyla ilgili bilgilere, belediyelerin web sayfalarından kolaylıkla erişebilmeli. Bilgiye erişme, ‘Su hakkı’nın önemli şartlarından birisidir.

Yukarıdaki sorulara cevap bulabilmek için, 81 ilin belediyelerinin web sayfalarında, şebeke suyu analiz sonucu bulunuyor mu, diye araştırdım ve bir değerlendirme yaparak, durumun iyi olmadığını gördüm.

30 büyükşehir belediyesinden sadece 11’inin web sayfasında su analiz raporu yer almakta. Bunlar arasında da Ankara BŞB ASKİ sayfasından, Dünya Sağlık Örgütü, EPA, T. C. Sağlık Bakanlığı ‘İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Yönetmelik’ parametrelerine göre karşılaştırmalı aylık olarak genel su analiz raporu ile günlük olarak ilçelerin su analiz raporlarını web sayfasında görmekteyiz.

Ankara şebeke suyunun pH’ı 8.1 ile bazik, elektriksel iletkenliği 74.9 µS/cm. Bu değer KIZILIRMAK SUYUNUN ŞEBEKEYE VERİLMEDİĞİ ANLAMINA GELMEKTEDİR. ANKARA ŞEBEKE SUYUNUN KALİTELİ VE GÜVENLE İÇİLEBİLİR OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİM.

81 ilden, 19 büyükşehir belediyesi ile 50 şehir belediyesinin web sayfasında su analiz raporu yer almamakta. Büyükşehirler dışındaki 51 il arasında, sadece Bolu belediyesi web sayfasında su analiz raporunu görülmekte.

TÜRKİYE İLLER ŞEBEKE SUYU KALİTESİ

(Değerlendirme 25 Nisan 2020 tarihi itibarıyla yapılmıştır).

30 Büyükşehirden, sadece 11 Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü web sayfasında su analiz raporu bulunmakta.

Bu iller; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Erzurum, İzmir, İstanbul, Mersin, Ordu ve Trabzon.

Bunlar arasında;

- Ankara ASKİ aylık olarak genel su raporu ile günlük ilçeler su raporlarını web sayfasında yayımlıyor.
- İstanbul İSKİ su raporunu web sayfasında yayımlıyor.
- İzmir İZSU haftalık ilçelerin su analizlerini web sayfasından yayımlıyor.
- Trabzon TİSKİ günlük su analizini web sayfasında yayımlıyor.

30 Büyükşehirden, 19 Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü web sayfasında su analiz raporu bulunmamakta.

Bu iller; Bursa, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Sakarya, Samsun, Tekirdağ, Şanlıurfa ve Van.

Büyükşehirler dışındaki 51 il arasında sadece Bolu Belediyesi web sayfasında günlük su analiz raporu yayımlanmakta

Analiz raporunda da suyun rengi, bulanıklık, tat, iletkenlik, demir, mangan, bakiye klor, pH'ı verilmiş.

Diğer taraftan Kastamonu Belediyesi web sayfasında 2017 yılına ait su analiz raporu mevcut.

50 il Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi web sayfasında su analiz raporu bulunmamakta

Bu iller; Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ardahan, Artvin, Bartın, Batman, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Burdur, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Düzce, Edirne, Elazığ, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Isparta, Karaman, Karabük, Kars, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kütahya, Muş, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Rize, Sinop, Siirt, Sivas, Şırnak, Tokat, Tunceli, Uşak, Yalova, Yozgat ve Zonguldak.

Türkiye il sayısı 81, ilçe sayısı 922, mahalle sayısı 32.166, köy sayısı 18.292, büyükşehir belediyesi sayısı 30, il belediyesi sayısı 51, büyükşehir ilçe belediyesi sayısı 519, ilçe belediyesi sayısı 403, belde belediyesi sayısı 386.

SU TEMİNİNDEN SORUMLU KURUMLAR

DSİ: Ülkemizdeki bütün su kaynaklarının plânlanması, yönetimi, geliştirilmesi ve işletilmesinden sorumlu bir kuruluştur. Yer altı suyu etüt ve araştırmaları için kuyu açmak ya da açtırmak, Yer altı suyu tahsisi yapmak, Yer altı sularının korunması ve tescili, arama, kullanma ve ıslah-tadil belgesi vermek,

Ankara, İstanbul ve nüfusu 100.000'den büyük şehirlere "İçme Suyu Temini Hakkında Kanun" ile; Baraj ve isale hattı, Su tasfiye tesisi inşaatları, Su depoları yapmak, görevleri DSİ'ye verilmiş iken, 18/04/2007 tarih ve 5625 sayılı Kanun ile 1053 sayılı kanunun 10. maddesinin değişmesi neticesinde nüfus kriteri kaldırılarak Belediye teşkilatı olan tüm yerleşim yerlerinin içme kullanma ve endüstri suyu ve gerekmesi halinde atık su tesislerinin yapımında DSİ yetkili kılınmıştır.

İLLER BANKASI: Özellikle belediyelerin içme suyu, atık su, arıtma tesisleri, katı atık ve benzeri projelerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

İLE BÜYÜKŞEHİR, İLÇE VE İLK KADEME BELEDİYELERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

5216 Sayılı Kanun: •Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak...

•Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

5393 sayılı Belediye Kanunu: İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; ... Endüstriyel atık su üreten işletmelerin Su Kirliliği Kontrol yönetmeliği kapsamında denetlenme ve belgelendirmek

- İçme suyu ihtiyacını şehrin her noktasında sürekli bir şekilde karşılamak,
- Mevcut içme suyu alt yapısının bakım ve onarımını yapmak,
- Yeni yerleşim yerleri için içme suyu alt yapısını ulaştırmak,
- İçme suyu depolarının bakım, onarım ve korumasını üstlenmek,
- Şehir şebekesi klor düzeyini standartlar arasında kalmasını sağlamak,
- Yeni yapılaşmaların içme suyu abone bağlantılarını gerçekleştirmek,
- Su kuyuları ve terfi pompalarının bakım ve onarımını yapmak,
- Tüketime verilen içme suyunun gerekli analiz ve tetkiklerinin laboratuvarında

kontrolünü yaparak ilgili yönetmeliklere uygunluğunu sağlamak,

- İçme suyu şebekesi, Kanalizasyon şebekesi ve Yağmursuyu şebekesinin sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlamak ve bakım, onarımlarını yapmak,
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek,
- İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik Hükümlerine uymak/uygulamak.

Bu yazı 29.4.2020 tarihinde "<https://www.bodrumguncelhaber.com/bulundugunuz-ilin-sebeke-suyu-kaliteli-ve-guvenle-icilebilir-mi/>" erişim linki altında Bodrum Güncel Haber'de yayımlanmıştır.

EŞREF ATABEY

Antalya-Kaş-Saklıkent (Resim:E. Atabey-2012).

Muğla-Köyceğiz-Sandras Dağı-Gölcük (Resim:C. Kıyışkan-2018).

01-31 MART 2020 Tarihleri Arasında Ankara Halkına Sunulan İçme Suyunun Düzenli Olarak Yürütülmekte Olan Kalite Kontrollerinin Ortalama Sonuçları

PARAMETRELER	BİRİM	ANKARA ŞEBEKE SUYU KALİTESİ	SAĞLIK BAKANLIĞI İNSANI TÜKETİM AMAÇLI SULAR YÖNETMELİK DEĞERLERİ
Renk	Pt-Co Birimi	<5	*
Bulanıklık	NTU Birimi	0,30	1
Koku		Yok	*
Tat		Normal	*
Bakiye Klor (mg/l)	mg/l	0,9	Uç noktada 0,2
pH		8,1	≥6,5 pH ≤9,5
Elektriksel İletkenlik	25 °C, mS/m	74,9	250
Alüminyum	µg/l	54	200
Amonyum	mg/l	<0,1	0,5
Antimon	µg/l	<1	5
Arsenik	µg/l	<1	10
Bakır	mg/l	<0,003	2
Bor	mg/l	0,09	1,0
Bromat	µg/l	<5	10
Civa	µg/l	<1	1
Demir	µg/l	<5	200
Florür	mg/l	<0,1	1,5
Kadmiyum	µg/l	<1	5

PARAMETRELER	BİRİM	ANKARA ŞEBEKE SUYU KALİTESİ	SAĞLIK BAKANLIĞI İNSANİ TÜKETİM AMAÇLI SULAR YÖNETMELİK DEĞERLERİ
Klorür	mg/l	93,2	250
Krom	µg/l	1,2	50
Kurşun	µg/l	<1	10
Mangan	µg/l	<1	50
Nikel	µg/l	<1	20
Nitrat	mg/l	1,2	50
Nitrit	mg/l	<0,05	0,5
Oksitlenebilirlik	mg/LO ₂	0,9	5
Selenyum	µg/l	<1	10
Siyanür	µg/l	<10	50
Sodyum	mg/l	73	200
Sülfat	mg/l	127	250
Toplam Trihalometanlar	µg/l	63	100
Toplam Organik Karbon	mgC/l	2,4	Anormal Değişim Yok
Enterokok	EMS/100ml	0	0
<i>Escherichia coli</i>	EMS/100ml	0	0
Koliform Bakteri	EMS/100ml	0	0

*Tüketicilerce kabul edilebilir ve herhangi bir anormal değişim yok.

NOT:1 Laboratuvarlar Şube Müdürlüğünde yapılan analizlerin aylık ortalamasıdır.

NOT:2 Burada gösterilen klor değeri tesis çıkış değeri olup, serbest klor zamanla azalmaktadır. Bu değer şebekenin en uç noktasında bile serbest klor kalacak şekilde seçilmekte olup, serbest klor değerleri şebekede genellikle uç noktada 0,2 – 0,5 mg/L ölçülmektedir.